

Všeobecne záväzné nariadenie Obce Prakovce č. 1/2019 o udržiavaní čistoty na území obce Prakovce

Obecné zastupiteľstvo Obce Prakovce v súlade s ust. § 4 ods. 5 písm. a) bod 2 a ust. § 6 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov vydáva toto

**Všeobecne záväzné nariadenie Obce Prakovce č. 1/2019 o udržiavaní čistoty na území obce
(ďalej v texte len "VZN").**

Článok 1 Všeobecné ustanovenia

1. Toto VZN určuje všetkým fyzickým osobám, fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám, práva a povinnosti pri udržiavaní verejného poriadku a čistoty na území Obce Prakovce (ďalej v texte len „obec“).
2. Verejným priestranstvom sú verejnosti prístupné pozemky vo vlastníctve obce, najmä cesty, miestne komunikácie, chodníky, námestia, trhovisko, verejná zeleň, pozemky medzi bytovými domami, okrem tých, ktoré sú vo vlastníctve fyzických a právnických osôb alebo ku ktorým majú tieto osoby právo hospodárenia. Verejným priestranstvom nie sú pozemky, ktoré obec prenajala. V pochybnostiach je obec oprávnená rozhodnúť, či ide o verejné priestranstvo.
3. Verejným priestranstvom na účely tohto VZN sú aj všetky miesta, ktoré slúžia na verejné účely, sú verejne prístupné a možno ich obvyklým spôsobom užívať. Sú to najmä cesty, miestne komunikácie (pozemné komunikácie: cesty, miestne a účelové komunikácie), parkoviská, (chodníky), námestia, trhoviská, verejne prístupná zeleň, detské ihriská, verejne prístupné plochy priľahlé k bytovým domom a iným stavbám.
4. Verejná zeleň je na účely tohto nariadenia zeleň prístupná všetkým občanom bez obmedzenia.
5. Udržiavanie čistoty je spoločnou povinnosťou všetkých obyvateľov obce a návštevníkov obce (osoby prechádzajúce alebo zdržiavajúce sa na území obce).

Článok 2 Znečisťovanie a poškodzovanie verejných priestranstiev

1. V záujme zabezpečenia zdravého životného prostredia a estetického vzhľadu obce je na verejných priestranstvách zakázané:
 - a. odhadzovať ohorky z cigariet, cestovné lístky, papiere, obaly všetkého druhu, zvyšky potravín (ani ako krmivo vtáctvu či pre divé zvery) a iné nepotrebné veci,
 - b. znečisťovať verejné priestranstvá pľuvaním, splaškovými vodami, olejmi, chemikáliami, odpadom alebo iným podobným spôsobom (napr. sprejovaním, exkrementami);
 - zákaz sa vzťahuje i na umývanie a čistenie motorových vozidiel na verejných priestranstvách,
 - c. ponechať osobné alebo nákladné motorové vozidlo, autobus, alebo iný dopravný prostriedok, ktorý pre svoj technický stav neslúži svojmu účelu, alebo bol vyradený z evidencie motorových vozidiel na verejnom priestranstve,

- d. odcudzovať, poškodzovať, ničiť verejnú zeleň,
 - e. vyrubovať stromy a kríky na verejných priestranstvách bez písomného povolenia obce,
 - f. ničiť, poškodzovať, znečisťovať, zamieňať, pozmeňovať, zakrývať alebo premiestňovať dopravné značky, turistické značky alebo orientačné zariadenia a orientačné tabule,
 - g. umožňovať prenikanie chovaných domácich alebo hospodárskych zvierat a hydiny na cudzie pozemky a verejné priestranstvá,
 - h. odvázať, ukladať domové odpady, drobný stavebný odpad a ostatný komunálny odpad na iné miesta, než sú na tieto účely vyhradené,
 - i. akokoľvek ohradzovať, znehodnocovať, poškodzovať a ničiť verejné objekty a zariadenia, pamiatkové objekty a zariadenia ako sú sochy, pamätníky a pod.
Zvlášť je zakázané vypaľovanie trávy a neorganizované spaľovanie lístia a zvyškov rastlín na verejných priestranstvách.
Prísne je zakázané spaľovanie materiálu a odpadu z výroby.
 - j. prašiť koberce, deky a iné predmety mimo vyhradených miest (prašiaky); zvlášť je zakázaná táto činnosť na balkónoch, v oknách a spoločných priestoroch domov;
 - k. vstupovať so zvieratami alebo ich púšťať na detské ihriská alebo pieskoviská,
 - l. umiestňovať reklamné pútače a iné propagačné materiály na iných miestach ako na to určených, umiestňovať odpadové nádoby bez súhlasu obce,
 - m. používanie pyrotechnických výrobkov určených podľa osobitného predpisu.
2. Zodpovednosť za znečisťovanie a poškodzovanie verejných priestranstiev:
- a. ten, kto znečistí alebo poškodí verejné priestranstvo je povinný spôsobiť stav odstrániť alebo zabezpečiť na svoje náklady jeho odstránenie;
Prítom znáša plnú právnu zodpovednosť za následky zapríčinené týmto znečistením alebo poškodením
 - b. čas nočného klľudu je stanovený od 22:00 hod. do 6:00 hod.
Nočný klľud je zakázané rušiť hlasovými a zvukovými prejavmi nad primeranú mieru (produkcia hudby, spev, hluk motorov, áut, strojov, výbuchy a pod.).
Zákaz sa netýka vykonávania verejnoprospešných prác podľa vopred určeného plánu, ktoré nemožno vykonať v inom čase – úpravy komunikácií, čistenie, odstraňovanie havárií inžinierskych sietí.

Článok 3

Nakladanie a skladanie materiálov a výrobkov

1. Nakladať a skladať materiál a výrobky na verejných priestranstvách je dovolené len vtedy, keď to nie je možné vykonať bez zvláštnych ťažkostí na iných miestach.
Naloženie a zloženie musí byť vykonané bez zbytočných priet'ahov.
2. Materiál a výrobky možno na verejnom priestranstve uložiť najviac 12 hodín pred ich odvozom.
Uloženie materiálu a výrobkov nie je dovolené v prejazdoch domov, pred prejazdmi a na prístupových komunikáciách k objektom, v zadných traktoch, na hydrantoch, uzáveroch vody, plynu, kanalizačných vpustoch a verejnej zeleni.
Po manipulácii s materiálmi alebo výrobkami je odosielateľ alebo príjemca povinný verejné priestranstvo vyčistiť a podľa potreby ho i opláchnuť vodou.

Článok 4

Zvláštne užívanie verejného priestranstva vo vlastníctve alebo v správe obce

1. Používať verejné priestranstvá nad obvyklú mieru alebo na iný účel než na ktorý sú určené, je možné na základe povolenia obce, ktoré určí aj dobu užívania verejného priestranstva.
2. O povolenie treba požiadať obec najneskôr 5 dní pred zamýšľaným užívaním verejného priestranstva.
3. Zásah do verejného priestranstva výkopovými prácami povoľuje obec, ktorá zároveň určí podmienky vykonávania výkopových prác po dohode so správcom verejného priestranstva.
4. Každý, komu bolo vydané povolenie na zvláštne užívanie verejného priestranstva (napr. ako súčasť staveniska, na skládku materiálu, na umiestnenie stánkov, propagačných tabúľ a pod.) je povinný:
 - a. využívať priestranstvo len v povolenom rozsahu a to tak, aby bolo čo najmenej odnímané svojmu účelu,
 - b. zabráňovať poškodzovaniu a znečisťovaniu tohto priestranstva i jeho zariadení, prípadné znečistenie denne odstraňovať,
 - c. zabezpečiť prístup ku kanalizačným vpustom, uzáverom vody, požiarным hydrantom, hlásičom požiarov a záchrannej služby,
 - d. vykonať opatrenia na zamedzenie ohrozenia bezpečnosti ostatných užívateľov verejného priestranstva,
 - e. používať len vyhradené priestory, dodržiavať stanovené podmienky a po skončení zvláštneho užívania uviesť na svoj náklad verejné priestranstvo do pôvodného stavu,
 - f. zachovať a zabezpečiť prístupové cesty a priestor pre prípadný protipožiarny zásah,
 - g. ak stavenisko nie je ohradené, stavebnú súť pri prácach na verejnom priestranstve odväzať denne do ukončenia pracovnej doby organizácie, ktorá prácu vykonáva,
 - h. zabezpečiť označenie staveniska na viditeľnom mieste tabuľkou s presnou adresou organizácie alebo majiteľa, ktorý práce vykonáva a s uvedením doby povolenia k zvláštnemu užívaniu.
5. Sypké hmoty, malta, alebo iný stavebný materiál môžu byť pri stavebných prácach skladované na povolenom, vymedzenom a od okolia oddelenom verejnom priestranstve len v nevyhnutnej miere a to tak, aby ich vietor, alebo voda neroznášali do okolia.
6. Vlastníci, resp. užívatelia prevádzok, stánkov, kioskov a podobných zariadení sú v bezprostrednom okolí svojho zariadenia povinní udržiavať poriadok a čistotu.

Sú tiež povinní zabezpečiť dostatočné množstvo nádob na odpady, starať sa o ich riadny stav a pravidelný odvoz v súlade s platným VZN obce o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi.

Článok 5

Čistenie a zimná údržba verejného priestranstva, čistenie chodníkov

1. Za čistenie verejného priestranstva zodpovedá osoba, ktorej bolo zverené do užívania, príp. poverená organizácia.
2. Plochy rezervované pre výstavbu občianskej vybavenosti a ostatnej investičnej výstavby do doby ich stavebného využitia musia byť upravené zatrávením a udržiavané tak, aby nenarušovali estetický vzhľad okolia.
3. Čistením chodníkov sa rozumie zametanie, prípadne umývanie chodníkov, odstraňovanie snehu, blata, odpadkov, buriny a iných nečistôt.
Čistenie sa musí vykonávať po celej šírke a dĺžke chodníka.

4. Chodníky musia byť udržiavané v čistom stave.
V prípade znečistenia sa čistenie vykonáva v priebehu dňa.
Zametanie nečistôt do vozovky, na verejnú zeleň, do kanalizačných vpustov a na zelené pásy sa zakazuje.
Závady v schodnosti chodníkov, pokiaľ tieto závady vznikli znečistením, poľadovicou alebo snehom, odstraňuje správca miestnych komunikácií a to inertným materiálom.
5. Ak sa vytvoria na streche alebo odkvapoch cencúle, vlastník, správca alebo užívateľ tejto nehnuteľnosti je povinný vykonať také opatrenia, aby cencúle a ľad zo strechy neohrozili život a zdravie ľudí.

Článok 6

Udržiavanie čistoty a zjazdnosti komunikácií

1. Udržiavaním čistoty a zjazdnosti komunikácií sa rozumie ich zametanie, kropenie, umývanie, odstraňovanie snehu, vrstiev ľadu a čistenie kanalizačných a dažďových vpustí.
2. Za údržbu a čistotu obecných komunikácií zodpovedá obec. Čistenie je možné zabezpečiť prostredníctvom inej organizácie.
3. Rozsah, spôsob a frekvencia úkonov vyplývajúcich z čistenia a údržby zjazdnosti obecných komunikácií sa riadi harmonogramom stanoveným obcou.
4. Zimnú údržbu miestnych komunikácií zabezpečuje obec.
5. V prípade snehovej kalamity alebo inej mimoriadnej udalosti je povinná fyzická alebo právnická osoba uposluchnúť výzvu obce s určením podmienok pre likvidáciu kalamity a lebo inej mimoriadnej udalosti v zmysle platných právnych noriem.

Článok 7

Podmienky pre jazdu vozidiel

1. Zakazuje sa jazdiť s dopravnými prostriedkami, ktoré samotné alebo svojim nákladom znečisťujú verejné priestranstvá. Dopravné prostriedky musia byť zbavené nečistôt pred ich vjazdom na verejné priestranstvo, najmä vozidlá vychádzajúce zo stavenísk, súkromných pozemkov a z poľnohospodárskych pozemkov.
2. Ten, kto dopravným prostriedkom znečistí verejné priestranstvo (vlastník, prevádzkovateľ), je povinný ho bezodkladne, bez prieťahov vyčistiť, resp. zabezpečiť očistenie na vlastné náklady.
3. Prepravovaný náklad musí byť zabezpečený tak, aby rozprašovaním, rozsypávaním alebo odkvapkávaním neznečisťoval vozovku a ovzdušie. Prikryté plachtou musia byť sypké hmoty, kovové triesky, seno, slama, piliny a podobné materiály. Materiály, ktoré spôsobujú zápach sa môžu prepravovať len v uzavretých nádobách, krytých vozidlách, alebo na vozidlách, ktoré sú zakryté iným spôsobom.
4. Ak vodič zistí poruchu na vozidle (napr. únik paliva, prípadne motorového oleja), alebo na náklade, ktorá by mohla znečistiť verejné priestranstvo, je povinný ju bezodkladne, bez prieťahov odstrániť. Ak to nemôže vykonať, môže v jazde pokračovať len na miesto, kde môže poruchu odstrániť. Je povinný vykonať také opatrenia, aby znečisťovanie verejného priestranstva bolo obmedzené na najmenšiu možnú mieru a zároveň je povinný vzniknuté znečistenie bezodkladne odstrániť.
5. Zakazuje sa po vlastnej osi premiestňovať vozidlá s kovovými pásmi a ťažké mechanizačné prostriedky po verejnom priestranstve s výnimkou, ak to umožňujú dopravné predpisy.

Článok 8

Prekážky na verejnom priestranstve

1. Umiestňovanie dočasných prekážok okrem povolených výnimiek obcou a umiestňovanie trvalých prekážok na verejných priestranstvách je zakázané. Na verejných priestranstvách sa zakazuje umiestňovať najmä:
 - a) stavebný a iný materiál,
 - b) akékoľvek vozidlá a vraky,
 - c) okrasné kamene, tyče, pätníky a iné prekážky, ktoré bránia v plynulej premávke a najmä na úzkych komunikáciách bránia vyhýbaniu sa protiidúceho vozidla, sú spôsobilé blokovat' vjazd alebo prejazd vozidiel zimnej údržby, záchranej zdravotnej služby, hasičov alebo polície pri ochrane života, zdravia a majetku občanov.
2. Všetky prekážky umiestnené na verejných priestranstvách je povinný bezodkladne odstrániť ten, kto prekážku na verejné priestranstvo umiestnil (okrem povolených výnimiek).
3. V prípade, ak obec zistí umiestnenie prekážky na verejných priestranstvách a ten, kto prekážku umiestnil ju po upozornení obcou bezodkladne neodstráni, odstráni obec prekážku na jeho náklady. Obec odstráni prekážku na verejnom priestranstve na náklady toho, kto ju na verejné priestranstvo umiestnil i v prípade, ak odstránenie prekážky neznesie odklad a obec nemá možnosť alebo čas upozorniť dotknutú osobu na povinnosť prekážku z verejného priestranstva odstrániť. Odstránenie prekážky nemá vplyv na možnosť uloženia pokuty tomu, kto prekážku na verejné priestranstvo umiestnil.

Článok 9

Udržiavanie čistoty pôdy, vody a vodných tokov

1. Zakazuje sa vhadzovať do korýt vodných tokov akékoľvek predmety, ktoré by mohli spôsobiť ich znečistenie, ukladať veci na brehoch vodných tokov na miestach, z ktorých by mohli byť splavené do vodných tokov a spôsobiť ich znečistenie. Je zakázané v korytách vodných tokov vytvárať umelé zábrany, zátarasy a iné prekážky.
2. Zakazuje sa do vodných tokov, kanalizácie a do pôdy vypúšťať alebo vylievať škodlivé tekutiny (zvyšky olejov, pohonných látok, žieravín a pod.), ktoré ohrozujú užívateľov vody a stav fauny a flóry.
3. Do vodných tokov a pôdy sa zakazuje vypúšťať žumpu alebo septik. Vlastník žumpy je povinný na požiadanie osoby oprávnenej kontrolovať dodržiavanie tohto VZN (poverení pracovníci obce) preukázať spôsob likvidácie obsahu žumpy spôsobom neohrozujúcim životné prostredie.
4. Zakazuje sa vykonávať údržbu dopravných prostriedkov, iných strojov, príp. strojných zariadení a umývať ich na brehoch vodných tokov a v ich blízkosti.
5. Zakazuje sa poškodzovať dreviny a inú zeleň na brehoch vodných tokov alebo odstraňovať a poškodzovať zariadenia spevňujúce ich brehy.
6. Zakazuje sa odoberať pitnú vodu v prípade vyhlásenia regulačných opatrení na odber vody a to pre účely umývania dopravných prostriedkov a zavlažovanie záhrad.

Článok 10

Povinnosti vlastníka (užívateľa, správcu) nehnuteľností

1. Vlastník (užívateľ, správca) nehnuteľnosti, napr. dvora, záhrady, oploteného areálu alebo inej nehnuteľnosti, s ktorým hraničí verejné priestranstvo je povinný:
 - a. upratovať a trvalo udržiavať tak, aby sa nečistoty nedostávali na verejné priestranstvo,
 - b. konáre stromov, kríkov a iných porastov, vyčnievajúce na chodníky a ulice pravidelne obstrihávať a upravovať tak, aby neprekážali a neohrozovali chodcov a nerušili cestnú premávku,
 - c. všetky budovy na čelnej strane ulíc a chodníkov opatriť funkčnými odpadovými žľabmi a odpadovými rúrami, aby voda nestekala na chodníky a chodcov,
 - d. fasády obytných domov a iných objektov vyčistiť a zbaviť nápisov a nevhodných kresieb.
2. Ak v dôsledku vykonávania stavebných prác vykonávaných na nehnuteľnosti vlastníka (užívateľa, správcu) dôjde aj k výkopovým prácam, môže byť stavebný alebo iný materiál uložený na komunikácii alebo chodníku len za podmienok určených stavebným povolením, povolením na rozkopávku alebo povolením na zvláštne užívanie pozemnej komunikácie.

Článok 11

Práva a povinnosti obce na úseku životného prostredia a verejného poriadku

1. V súlade s ust. § 4 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení obec:
 - zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce,
 - zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu,
 - utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport,
2. Obec ako správca verejného priestranstva zodpovedá za čistenie a údržbu verejného priestranstva a je povinná najmä:
 - a. kontrolovať plnenie si povinností vlastníkov (užívateľov) nehnuteľností,
 - b. sústavne dozeráť na dodržiavanie čistoty a poriadku na verejnom priestranstve,
 - c. zabezpečovať pravidelné čistenie verejného priestranstva, kde je súčasne vlastníkom (užívateľom) nehnuteľnosti,
 - d. zabezpečovať zjazdnosť vozoviek a schodnosť chodníkov, v zimnom období tiež odstraňovanie snehu a námrazy z povrchov cestných komunikácií a chodníkov, ktorých je vlastníkom,
 - e. zaobstaráť a rozmiestňovať dostatočný počet nádob na odpady, zabezpečovať ich vývoz a starať sa o ich údržbu,
 - f. oznamovať znečisťovateľov, ako aj tých, ktorí si neplnia svoje povinnosti najmä podľa článkov 4, 5 a 6 tohto nariadenia pri udržiavaní čistoty a to bezodkladne obecnému úradu v obci.
3. Obec ako správca verejného osvetlenia zodpovedá za riadny technicko-prevádzkový stav zariadení verejného osvetlenia umiestneného na verejných priestranstvách.

Obec môže povinnosť a zodpovednosť za udržiavanie technicko-prevádzkového stavu verejného osvetlenia previesť na základe zmluvného vzťahu aj na inú právnickú osobu alebo fyzickú osobu.

Článok 12

Kontrola dodržiavania VZN

1. Kontrolnú činnosť nad dodržiavaním tohto VZN na území obce vykonávajú:
 - starosta obce,
 - obecný úrad obce prostredníctvom poverených zamestnancov,
 - hlavný kontrolór obce,
 - poslanci obecného zastupiteľstva obce, v rozsahu svojich právomocí daných zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.
2. Konanie fyzických osôb, ktoré je v rozpore s ustanoveniami tohto nariadenia, sa kvalifikuje ako priestupok proti poriadku v správe podľa ust. § 46 alebo priestupok proti verejnému poriadku podľa ust. § 47 a ust. § 48 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
Na konanie o priestupkoch sa vzťahuje zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
3. Podľa ust. §27b zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov za porušenie tohto nariadenia obec uloží právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie pokutu do výšky 6638 €.

Článok 13

Záverečné ustanovenia

1. Návrh VZN č. 1/2019 bol zverejnený na úradnej tabuli v obci a na internetovej stránke obce dňa 3.6.2019.
2. VZN č. 1/2019 schválilo Obecné zastupiteľstvo Obce Prakovce, dňa 18.6.2019 uznesením Obecného zastupiteľstva Obce Prakovce č. 5/6/2019.
3. Schválené VZN č. 1/2019 bolo vyhlásené na úradnej tabuli v obci a na internetovej stránke obce na dobu 15 dní.
4. VZN č. 1/2019 nadobúda účinnosť dňa 3.7.2019.
5. VZN č. 1/2019 je prístupné na Obecnom úrade v Obci Prakovce a zverejnené na internetovej stránke Obce Prakovce www.prakovce.sk

V Prakovciach dňa 18.6.2019

Mgr. Pavol Lukáš, v.r.
starosta obce